

Vlaams
Parlement

ingediend op **858** (2020-2021) – Nr. 1
17 juni 2021 (2020-2021)

Voorstel van resolutie

van Karin Brouwers, Freya Perdaens, Steven Coenegrachts,
Manuela Van Werde, Tinne Rombouts en Wilfried Vandaele

over de versterking van het mediawijsheidsbeleid

TOELICHTING

1. Vlaams regeerakkoord 2019-2024

In het Vlaamse regeerakkoord 2019-2024 wordt het belang van mediawijsheid en digitale geletterdheid beklemtoond: "In onze snel evoluerende mediamaatschappij waar de impact van (sociale) media op de samenleving enorm groot is, neemt het belang van mediawijsheid en digitale geletterdheid nog toe om zich te wapenen tegen fake news. We zetten daarom het beleid inzake mediawijsheid verder i.s.m. het Vlaams Kenniscentrum Mediawijsheid zodat zij i.s.m. de hele mediasector een gecoördineerd beleid kunnen voeren ook met andere beleidsdomeinen." (*Parl.St. VI.Parl. 2019-20, nr. 31/1*).

2. Beleidsnota Media 2019-2024 van Vlaams minister Benjamin Dalle

In de beleidsnota Media 2019-2024 van minister Benjamin Dalle (*Parl.St. VI.Parl. 2019-20, nr. 144/1*) wordt die doelstelling geconcretiseerd: "Het belang van mediawijsheid neemt in onze samenleving alleen maar toe. Als coördinerend minister wil ik samenwerken met mijn collega's van onder meer cultuur, onderwijs en welzijn om het beleid rond mediawijsheid en -geletterdheid nog te versterken. Het Vlaams Kenniscentrum Mediawijsheid is het knooppunt van waaruit, samen met sectorale en specifieke spelers, diverse initiatieven en acties, vorming en analyses vorm krijgen en gerealiseerd worden."

In de operationele doelstelling 'OD I.1.4. Verder uitbouwen van een proactief en toekomstgericht Vlaams mediawijsheidsbeleid' verduidelijkt de minister hoe hij dat beleid zal vormgeven: "Om gelijke tred te houden met de snelle digitalisering en verdere mediatisering van onze samenleving wil ik de komende legislatuur inzetten op een daadkrachtig en verankerd beleid inzake mediawijsheid. Als coördinerend minister zal ik samenwerken met mijn collega's in de Vlaamse Regering maar ook met andere stakeholders zoals de Vlaamse Jeugdraad. De resultaten van het auditrapport van het Rekenhof 'Stimuleren van mediawijsheid bij kwetsbare groepen' zal ik meenemen in de verdere uittekening van een krachtig mediawijsheidsbeleid. Het Vlaams Kenniscentrum Mediawijsheid is hiertoe mijn eerste partner. Ik moedig aan dat ook andere relevante beleidsdomeinen middelen vrijmaken voor mediawijsheid.

Om kritisch mediagebruik bij leerlingen in Vlaamse en Brusselse scholen aan te wakkeren en te bevorderen zal ik het media-educatief project 'Nieuws in de Klas' actualiseren en focussen op het online gebruik van nieuws op diverse binnen- en buitenlandse platformen. Mijn beleid inzake mediawijsheid kadert ook in de strijd tegen desinformatie en de negatieve impact van deze problematiek op onze samenleving. In deze tijden van fake news is kwaliteitsvolle informatie voor jongeren een must. Uit onderzoek blijkt dat kinderen en jongeren hun informatie vaak bij peers halen of op het internet vinden. Online informatie vraagt echter nog een vertaling op maat van kinderen en jongeren, want jongeren vinden niet altijd hun weg in de grote stroom van online informatie, en het is niet altijd duidelijk of deze informatie betrouwbaar is. De informatie is vaak niet op maat van kinderen of jongeren, of geeft geen antwoord op hun specifieke vragen."

Ook in de beleidsnota Jeugd 2019-2024 van minister Benjamin Dalle (*Parl.St. VI.Parl. 2019-20, nr. 145/1*) wordt in de operationele doelstellingen OD 1.3 en 2.2 gewezen op het belang van mediawijsheid bij kinderen en jongeren.

OD 1.3. Het belang van kwaliteitsvolle jeuginformatie benadrukken

“Daarnaast bekijk ik met mijn collega minister van onderwijs of we ondersteuning voor scholen en jeugdverenigingen kunnen organiseren om met jongeren rond jeuginformatie en mediawijsheid te werken.”

OD 2.2. Maatschappelijke meerwaarde realiseren via verenigingen met een bijzondere opdracht

“Voor jongeren is de digitale wereld, gaming en sociale media heel belangrijk in hun dagelijkse leven. Samen met het Vlaams Kenniscentrum Mediawijsheid zal ik in gesprek gaan met de Vlaamse Jeugdraad om te bekijken welke specifieke acties we hierrond kunnen opzetten en hoe we bestaande acties meer bekend kunnen maken (RA 9 p. 176). Dit alles wordt verder gespecificeerd in mijn beleidsnota Media.”

3. Verslag van het Rekenhof over het stimuleren van mediawijsheid bij kwetsbare groepen

Op donderdag 25 juni 2020 besprak de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media het verslag van het Rekenhof over het stimuleren van mediawijsheid bij kwetsbare groepen (*Parl.St.* VI.Parl. 2019-20, nr. 37-A/1 en 2). De commissie koppelde de bespreking aan een hoorzitting over het Kenniscentrum Mediawijsheid (*Parl.St.* VI.Parl. 2019-20, nr. 443/1). Het onderzoek van het Rekenhof is uitgegaan van de volgende twee onderzoeksvragen: hoe is het beleid uitgewerkt en onderbouwd? Welke invloed heeft het beleid op de mediawijsheid van kwetsbare groepen?

De tweede vraag behelst een evaluatie van het bereik en de impact van de maatregelen.

Het Rekenhof heeft zijn onderzoek toegespitst op maatregelen uit de vorige regeerperiode ter bevordering van de mediawijsheidscompetenties, maar heeft daarnaast ook oog gehad voor maatregelen die de randvoorwaarden beïnvloeden: een veilige mediaomgeving creëren en de toegang tot de media stimuleren, want mediawijs worden zal niet lukken voor wie geen toegang tot de media heeft.

Het Rekenhof concludeerde ten eerste dat het beleid niet over een sluitend systeem beschikt om de verschillende maatregelen onderling op elkaar af te stemmen. De kwetsbare groepen zijn onvoldoende afgebakend en zeker niet genoeg gefundeerd. Daardoor is het onduidelijk welke knelpunten precies bij die groepen moeten worden aangepakt en waarop de maatregelen kunnen aansluiten. De bestaande maatregelen worden wel goed uitgevoerd en gevolgd, althans wat het proces betreft, maar ze worden minder op hun resultaten gescreend. Ze sluiten aan bij de algemene beleidsdoelstellingen en de visie op mediawijsheid, maar hebben te weinig oog voor de hiaten in het veld. Hoewel er voor voldoende continuïteit gezorgd is, zijn heel wat maatregelen precair. Het Rekenhof mist een concrete formulering van de doelstellingen en mist ook de evaluatie van het bereik en de impact. Zo is het onmogelijk om de resultaten van de maatregelen te kennen. Sommige maatregelen zijn niet genoeg bekend en verspreid. Bepaalde drempels maken de doelgroep soms moeilijk bereikbaar. Het Rekenhof beveelt aan om de keuze van de kwetsbare groepen expliciet te baseren op de knelpunten en noden die ze ervaren met betrekking tot hun omgang met media. Daaruit kunnen dan de beleidsprioriteiten worden gedistilleerd. Vervolgens komt het erop aan een sluitend doelstellingenkader te ontwikkelen, met maatregelen die daarin passen en die ook onderling op elkaar worden afgestemd. De overheid zou met haar beleid moeten inspelen op het brede mediawijsheidsveld. Voor bepaalde acties die ze nuttig acht en wil voortzetten, kan ze de noodzaak van een regelgevend kader in overweging nemen. Met het oog op de opvolging en de evaluatie moet het verwachte resultaat

worden geformuleerd, zowel voor het bereik als voor de impact. De resultaten moeten dan ook worden geëvalueerd. Bij de uitvoering van de maatregelen moet er aandacht zijn voor de specifieke drempels bij bepaalde doelgroepen. Intermediaire groepen inschakelen is zeker nuttig, maar voor noden die het veld niet oppikt, kan de overheid bepaalde maatregelen beter rechtstreeks op de doelgroep zelf richten.

4. Beleids- en begrotingstoelichting Media voor het begrotingsjaar 2021

In de beleids- en begrotingstoelichting Media voor het begrotingsjaar 2021 (*Parl. St. VI.Parl. 2020-21, nr. 13-N/1*) geeft minister Dalle de volgende toelichting bij de stand van zaken van de uitvoering van de operationele doelstelling OD I.1.4: "In opdracht van het Departement CJM gebeurt er een doorlichting van het Vlaams mediawijsheidsbeleid, inclusief de rol en werking van het Vlaams Kenniscentrum Mediawijsheid (Mediawijs). Deze doorlichting staat in functie van de ontwikkeling van een vernieuwd en versterkt beleidskader en -instrumentarium voor mediawijsheid in 2021 en of een decretale verankering van dit beleid de aangewezen piste is. Om de continuïteit van het Vlaamse mediawijsheidsbeleid in deze periode (2020-2021) te verzekeren en het nuttige werk van Mediawijs verder te zetten, heb ik beslist om de huidige subsidieovereenkomst 2018-2020 met Mediawijs met één jaar te verlengen tot eind 2021. In 2021 zal ik grondig aan de slag gaan met de resultaten en aanbevelingen uit voornoemde doorlichting van het Vlaamse mediawijsheidsbeleid (uitgevoerd door de KU Leuven) en het auditrapport 'Stimuleren van mediawijsheid bij kwetsbare groepen' van het Rekenhof en deze vertalen in een vernieuwd en versterkt Vlaams beleidskader voor mediawijze initiatieven vanaf 2022 en een nieuwe subsidieovereenkomst met het Vlaams Kenniscentrum Mediawijsheid. De onderhandelingen over deze subsidieovereenkomst zullen het komende beleidsjaar gevoerd worden.

Het project Nieuws in de Klas wordt ook volgend schooljaar (2021-2022) verdergezet en zal binnen de context van het vernieuwde mediawijsheidsbeleid (vanaf 2022) worden geactualiseerd. Vlaamse Nieuwsmedia en WE MEDIA hebben zich geëngageerd om het aantal weekpakketten met digitale nieuwsmedia-abonnementen tot ca. 10.000 te verhogen en een kleiner aantal weekpakketten met papieren nieuwsmedia aan te bieden. Daarnaast zullen er dit en volgend schooljaar proefprojecten (vb. redactiebezoeken, journalist digitaal in de klas) worden gestart om deze eventueel in het schooljaar 2022-2023 op grote schaal uit te rollen.

Mijn beleid inzake mediawijsheid kadert ook in de strijd tegen desinformatie en de negatieve impact van deze problematiek op onze samenleving. De COVID-19 crisis heeft het belang aan juiste informatie en de strijd tegen desinformatie nog hoger op de agenda geplaatst. Ik zal de federale en Europese initiatieven die in 2021 op de agenda staan van nabij blijven opvolgen en bekijken hoe ik hier vanuit Vlaanderen kan aan bijdragen.

Bovenstaande initiatieven en ambities omtrent mediawijsheid kaderen ook binnen het nieuwe JKP 2020-2024, waar mediawijsheid een van de prioriteiten is. Ik zal ook mijn collega's in de Vlaamse Regering aanmoedigen om binnen de context van het nieuwe JKP initiatieven rond mediawijsheid te ondernemen binnen hun bevoegdheden. Daarnaast zal ik met betrekking tot het mediawijsheidsbeleid verder samenwerken met andere stakeholders, zoals de Vlaamse Jeugdraad.

Met het oog op het voeren van een gecoördineerd beleid met andere beleidsdomeinen zal ik ook in overleg gaan met de collega-ministers. Door de actualiteit van de afgelopen maanden (fake news, sexting, polarisering, online haatspraak, enz.) is de nood aan informatie over deze thema's groot gebleken. Met het oog op het beter informeren van de burgers zal ik extra middelen toekennen aan het Vlaams Kenniscentrum Mediawijsheid, o.a. om het mediawijsheidsbeleid te versterken met betrekking tot online polarisatie en haatspraak op sociale media en

om hun communicatiekanalen te actualiseren. Er zal gewerkt worden met creatieve op doelgroep gerichte tools en methodieken.”

5. SARC-advies over de omzetting van de AVMD-richtlijn

In het advies van 17 juli 2020 van de SARC sectorraad Media (SARC: Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media) over de omzetting van de richtlijn over de audiovisuele mediadiensten (de AVMD-richtlijn) werd aangedrongen op een decretale basis van het mediawijsheidsbeleid en het Vlaams Kenniscentrum Mediawijsheid. In de memorie van toelichting bij het AVMD-decreet (*Parl. St.* VI. Parl. 2020-21, nr. 644/1) repliceerde minister Dalle daarop als volgt: “In 2021 zullen de resultaten bekend zijn van de lopende doorlichting van het Vlaamse mediawijsheidsbeleid. Op basis van deze resultaten zal duidelijk worden hoe een nieuw en krachtig beleidskader voor mediawijsheid er moet uitzien, en of een decretale verankering van dit beleid de aangewezen piste is.”

6. Resultaten van de Digimeter en Apestaartjaren

Sinds 2009 brengt de Digimeter van imec (Interuniversitair Micro-elektronica-centrum) de trends rond het bezit en gebruik van media en technologie in Vlaanderen in kaart, en werpt de Digimeter een licht op de attitudes en verwachtingen tegenover nieuwe technologieën. Volgens de resultaten van de Digimeter 2020¹ heeft zo goed als iedereen (99 procent) toegang tot internet en drie vierde van de Vlamingen heeft toegang tot drie of meer slimme toestellen. Daarvan blijkt de smartphone veruit het populairste toestel. Toch hoort hier meteen een kanttekening bij: digitaal connecteren staat lang niet gelijk aan digitaal functioneren. 45 procent geeft aan dat de technologie te snel gaat. Een op de vier Vlamingen (ook 15 procent jongeren) geeft aan dat ze de technologie mijden omdat ze er niet mee vertrouwd zijn of het niet snappen. Een belangrijke kanttekening daarbij is dat het om problemen gaat die zich niet alleen bij ouderen, maar ook bij jongeren voordoen (‘digital by birth’ betekent niet noodzakelijk ‘digital by nature’).

Apestaartjaren² is een grootschalig tweejaarlijks onderzoek naar de digitale leefwereld van Vlaamse kinderen en jongeren tussen 6 en 18 jaar. Het onderzoek geeft een inkijk in de thema’s die bij kinderen en jongeren leven en geeft mogelijke lacunes aan in het traject naar mediawijsheid dat aan die doelgroep wordt aangeboden. Uit Apestaartjaren 2020 blijkt dat kinderen gemiddeld rond hun negende verjaardag al hun eerste gsm krijgen, en dat bij de jongeren tussen 12 en 18 jaar de smartphone alomtegenwoordig is: 94 procent heeft er een. Apestaartjaren wijst op het belang om vanaf jonge leeftijd te starten met mediawijsheid en mediavaardigheden. Mediagebruik moet bespreekbaar zijn: zowel thuis als op school, in de sportclub en de jeugdbeweging. Ouders en opvoeders moeten interesse tonen voor de dingen waar kinderen mee bezig zijn en hen stimuleren. Onderzoek en praktijk tonen aan dat als er een goede vertrouwensband is, kinderen en jongeren het vaker durven te melden als er iets fout loopt. Het is immers belangrijk om niet altijd prioritair beschermend te reageren, wel integendeel. Er is een balans nodig, want kinderen en jongeren zijn evengoed zeer actief bezig met zelf maken en ontwikkelen van media. Media kan ook iets krachtigs zijn, en kinderen en jongeren zijn vaak ook zelf ‘content creators’. Ook internationale en Europese regelgeving wijzen daarop en vertrekken daarbij vanuit het kinderrechtenkader.

7. Doorlichting van het Vlaamse mediawijsheidsbeleid

Het door de minister aangekondigde onderzoeksrapport ‘Naar een mediawijs Vlaanderen: doorlichting van het Vlaams mediawijsheidsbeleid’ van Verónica

¹ <https://www.imec.be/nl/expertises/techtrends/imecdigimeter/digimeter-2020> en <https://mediawijs.be/onderzoek/digimeter2020>.

² <https://www.apestaartjaren.be>.

Donoso, Hanne Vandenberghe en Leen d'Haenens (Instituut voor Mediastudies van de KU Leuven) is in april 2021 gepubliceerd.

Het rapport biedt een interessant overzicht van de manier waarop in de beleidsdomeinen Media, Onderwijs en Vorming, en Jeugd aan mediawijsheid en digitale geletterdheid wordt vormgegeven. Die doorlichting brengt verder goed in kaart wat de verschillende uitdagingen zijn en hoe het beleid rond mediawijsheid beter kan worden gestuurd om de uitdagingen ook effectief aan te pakken. De onderzoekers wijzen uiteraard op de vele goede initiatieven die vandaag al worden genomen, maar waarschuwen uitdrukkelijk voor een te versnipperd beleid.

Daarom formuleren de onderzoekers de volgende zes concrete beleidsaanbevelingen:

- 1° creëer een participatief mediawijsheidsbeleid met een duidelijke visie;
- 2° formuleer een heldere missie voor het Vlaams Kenniscentrum Mediawijsheid;
- 3° leg de nadruk op een inclusief beleid, dat rekening houdt met de behoeften van alle burgers, vooral met de meest kwetsbaren;
- 4° zorg voor een strategische afstemming van het beleid door samenwerking en efficiënte coördinatie;
- 5° zorg voor een doeltreffend en responsief mediawijsheidsbeleid, met voldoende capaciteit om in alle behoeften te kunnen voorzien;
- 6° monitor de mediawijsheid en digitale geletterdheid, en evalueer de programma's en initiatieven ter bevordering van mediawijsheid.

8. Het Vlaams Jeugd- en Kinderrechtenbeleidsplan 2020-2024

Mediawijsheid vormt niet alleen een kernpunt in het mediabeleid, maar ook in het jeugdbeleid van de huidige Vlaamse Regering. Het is een van de vijf doelstellingen van het Vlaams Jeugd- en Kinderrechtenbeleidsplan 2020-2024 (*Parl.St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 478/1).

Die prioriteit speelt in op de vier beleidsdoelstellingen, vermeld in artikel 3, §1, tweede lid, van het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid, en heel specifiek op punt 2° en 4°:

- “2° het creëren en borgen van brede ontwikkelingskansen voor kinderen en jongeren;
- 4° het recht boven jongeren verhogen van de formele en informele betrokkenheid van kinderen en jongeren bij de samenleving.”

De omgevingsanalyse van het Vlaams Jeugd- en Kinderrechtenbeleidsplan 2020-2024 identificeert een aantal problematieken en uitdagingen op het vlak van mediawijsheid bij kinderen en jongeren, waaronder een blijvende behoefte aan weerbaarheidsopbouw, de behoefte aan de ontwikkeling van digitale en informatiemediavaardigheden, en een behoefte aan een brede waaier aan mogelijkheden om geïnformeerd, actief en creatief om te gaan met alle vormen van online- en offlinemedia. Voor een bewust, kritisch, veilig en geïnformeerd gebruik van media in een wereld die hoe langer hoe meer internationaal en digitaal wordt, is het noodzakelijk dat kinderen en jongeren expertise opbouwen in het omgaan met problematieken als fake news en sexting, dat ze weten hoe ze moeten omgaan met privacy enzovoort.

Het Vlaams Jeugd- en Kinderrechtenbeleidsplan 2020-2024 formuleert daarom twee duidelijke tactische doelstellingen (TD):

- 1° TD 5.1. De Vlaamse overheid versterkt de competenties van kinderen en jongeren binnen een gemediatiseerde samenleving en heeft hierbij oog voor de belangrijke rol die opvoedingsverantwoordelijken en begeleiders spelen;
- 2° TD 5.2. De Vlaamse overheid zet zich in voor een meer inclusief mediawijsheidsbeleid via weerbaarheidsopbouw.

Karin BROUWERS
Freya PERDAENS
Steven COENEGRACHTS
Manuela VAN WERDE
Tinne ROMBOUTS
Wilfried VANDAELE

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

- gelet op:
 - 1° het Vlaamse regeerakkoord 2019-2024 (*Parl. St.* VI.Parl. 2019-20, nr. 31/1);
 - 2° de beleidsnota Jeugd 2019-2024 van Vlaams minister Benjamin Dalle (*Parl. St.* VI.Parl. 2019-20, nr. 145/1);
 - 3° de operationele doelstelling I.1.4. 'Verder uitbouwen van een proactief en toekomstgericht Vlaams mediawijsheid beleid' in de beleidsnota Media 2019-2024 van Vlaams minister Benjamin Dalle (*Parl. St.* VI.Parl. 2019-20, nr. 144/1);
 - 4° het verslag van het Rekenhof over het stimuleren van mediawijsheid bij kwetsbare groepen (*Parl. St.* VI.Parl. 2019-20, nr. 37-A/1) en het verslag van de bespreking ervan (*Parl. St.* VI.Parl. 2019-20, nr. 37-A/2);
 - 5° prioriteit 5 'Mediawijsheid' in het Vlaams Jeugd- en Kinderrechten-beleidsplan 2020-2024 (*Parl. St.* VI.Parl. 2020-2021, nr. 478/1);
 - 6° het onderzoeksrapport 'Naar een mediawijs Vlaanderen: doorlichting van het Vlaams mediawijsheidsbeleid' van Verónica Donoso, Hanne Vandenberghe en Leen d'Haenens (Instituut voor Mediastudies van de KU Leuven, april 2021);
- overwegende dat:
 - 1° mediawijsheid een belangrijk transversaal beleidsthema is, dat gericht is op alle Vlamingen en waarvoor een toekomstgerichte visie, een structurele aanpak en blijvende financiering noodzakelijk zijn;
 - 2° de Vlaamse Regering in 2021 een nieuwe beheersovereenkomst met Mediawijs, het Vlaams Kenniscentrum Mediawijsheid, zal sluiten;
 - 3° er in het toekomstige mediawijsheidsbeleid een duidelijke focus wordt gelegd op de functie van Mediawijs als sterke netwerkorganisatie, die gericht is op de volgende sleutelfuncties:
 - a) kennisdeling, het stimuleren van samenwerking met en tussen partnerschappen, de versterking van het engagement en de capaciteitsopbouw van partnerorganisaties;
 - b) informatieverstrekking aan beleidsmakers ten behoeve van de besluitvorming;
 - c) expertise-uitwisseling en -ondersteuning via het organiseren en coördineren van de ondersteuning van bestaande initiatieven, expertise-uitwisselingen, activeren van netwerken en opschalen van goede praktijken;
 - 4° de onderzoekers van het Instituut voor Mediastudies van de KU Leuven in hun onderzoeksrapport aangeven dat een decretale verankering van het mediawijsheidsbeleid in het Mediadecreet niet noodzakelijk is om de prominente plaats van mediawijsheid, het beleid daarover en de rol van Mediawijs als netwerkorganisatie, als project binnen imec (Interuniversitair Micro-elektronicacentrum) duurzaam vorm te geven en het veel belangrijker achten om samen te werken rond mediawijsheid en digitale inclusie vanuit de verschillende beleidsdomeinen;
 - 5° de onderzoekers uitdrukkelijk wijzen op de gevaren van een te grote versnippering in het beleid en het gebrek aan evaluatie van initiatieven en projecten in Vlaanderen;
 - 6° de onderzoekers daarom een sterkere focus bepleiten in het mediawijsheidsbeleid, waarbij het huidige Mediawijs Competentiemodel dat Mediawijs hanteert, verder wordt uitgebouwd, alsook de succesvolle opleidingen tot mediacoach, die zich richten op professionelen die hun organisatie een versnelling hoger willen laten schakelen op het vlak van digitale media en mediawijsheid;

- 7° de onderzoekers voorstellen om daarnaast ook trajecten aan te bieden in verschillende sectoren, en daarbij samenwerking en uitwisseling te stimuleren vanuit inspirerende invalshoeken;
 - 8° de onderzoekers uitdrukkelijk de aanbeveling formuleren dat er beter beleidsdomeinoverschrijdend moet worden samengewerkt, waarbij Mediawijs een prominentere rol moet opnemen als netwerkorganisatie, door alle mediawijze initiatieven van partnerorganisaties beter te coördineren en te stroomlijnen, en daarnaast ook duurzame partnerschappen te stimuleren met overkoepelende organisaties in tal van sectoren, zoals bibliotheken, mediabedrijven, jeugd- en cultuurorganisaties enzovoort;
 - 9° het mediawijsheidsbeleid volgens de onderzoekers prioritair moet inzetten op kwetsbare groepen. De COVID-19-crisis heeft immers aangetoond dat er een alsmear groeiende digitale kloof ontstaat. Vandaar dat de Vlaamse Regering Mediawijs extra middelen heeft toegekend, zowel via het coronanoodfonds Jeugd als via de relancemiddelen Media, onder meer ter bevordering van e-inclusie van kinderen en jongeren in kwetsbare situaties;
- vraagt aan de Vlaamse Regering om bij het sluiten van de beheersovereenkomst met Mediawijs 2022-2025:
- 1° de transversale ambitie voor het mediawijsheidsbeleid als kompas te hanteren. Het transversale karakter van mediawijsheid veronderstelt coördinatie vanuit het beleidsdomein Media met als doel om op termijn over alle beleidsdomeinen heen een gemeenschappelijke visie over mediawijsheid te ontwikkelen;
 - 2° ervoor te zorgen dat de continuïteit van de opdracht van Mediawijs zich verder kan ontwikkelen. Mediawijs moet een coördinerend, innovatief, activerend, eigentijds en kruisbestuivend Vlaams kenniscentrum zijn. Daarbij moet Mediawijs:
 - a) verder bouwen op bestaand beleid om de mediawijsheid effectief te bevorderen in tijden van voortdurende technische en digitale veranderingen;
 - b) de mediawijze competenties van de Vlaamse burgers versterken. Het moet hun de nodige tools aanreiken zodat ze zich participatief en weerbaar kunnen opstellen in de snel veranderende gemediatiseerde samenleving. Daarbij moet prioritair aandacht gaan naar het versterken van de online-integriteit. Problematieken als cyberpesten in al zijn verschijningsvormen, haatspraak, polarisering, gebrek aan nieuwsvaardigheden (desinformatie, deepfake) en de schending van de privacy moeten voldoende belicht worden. Ook moet Mediawijs inspelen op voorbeelden uit de actualiteit die de gevaren aantonen van elk van die thema's;
 - c) extra inzetten op e-inclusie zodat iedereen mee is in het mediawijsheidsbeleid, en zelf of via partnerorganisaties lacunes detecteren en daar gepast op reageren;
 - 3° een goede monitoring te garanderen van de activiteiten van Mediawijs ter uitvoering van het opgelegde of afgesproken doelstellingenkader. Zo moet Mediawijs de opdracht krijgen om te blijven meewerken aan grootschalige internationale onderzoeken, alsook aan onderzoeken in Vlaanderen zoals Apestaartjaren bij kinderen en jongeren tussen 6 en 18 jaar. Daarnaast moet Mediawijs de samenwerking met de Digimeter voor jongeren vanaf 16 jaar voortzetten, omdat het om een belangrijke tool gaat voor het ten volle benutten van het aanbod van Mediawijs;
 - 4° te blijven investeren in een eigentijds aanbod van Nieuws in de Klas. Daarvoor moeten ze de dialoog aangaan met leerkrachten en met kinderen en jongeren. Ze worden daarbij niet alleen in hun rol van nieuwsgebruikers aangesproken, maar ook in die van nieuwsmakers (ook buiten de schoolmuren). Het is daarbij wenselijk om de impact van Nieuws in de Klas op het ontwikkelen van de mediacompetenties bij leerlingen te meten op basis van kwantitatieve indicatoren;

- 5° de opleidingen tot mediacoach te behouden als een essentieel onderdeel van het takenpakket van Mediawijs, omdat mediacoaches als sleutelfiguren inzetbaar zijn in verschillende domeinen, waaronder onderwijs, welzijn, opleiding en jeugdwerk, en derhalve cruciaal zijn om mediawijsheid cross-sectoraal te organiseren. Daarbij is het belangrijk om via structureel opgezette partnerschappen en cofinanciering de opleidingen tot mediacoach meer op maat van de partnerorganisaties en hun specifieke behoeften te ontwikkelen, en het programma aan te passen aan de verschillende doelgroepen;
- 6° een permanente dialoog te organiseren met alle actoren in het mediawijsheidsbeleid: kinderen en jongeren, groepen en individuen in kwetsbare situaties, opvoeders en begeleiders. De initiatieven, acties en projecten van Mediawijs moeten daarbij op een diepgaande manier worden geëvalueerd via onder meer een gebruikersbevraging;
- 7° Mediawijs de opdracht te geven om actief te participeren aan Europese en federale onderzoeken en initiatieven die bijdragen aan de doelstellingen van het Vlaamse mediawijsheidsbeleid;
- 8° voor Mediawijs in een voldoende stabiele financiering te voorzien als noodzakelijke voorwaarde om de vooropgestelde ambities te realiseren.

Karin BROUWERS
Freya PERDAENS
Steven COENEGRACHTS
Manuela VAN WERDE
Tinne ROMBOOTS
Wilfried VANDAELE